

Ngulungu, 1977. szept. 10. A száraz évszak a vége felé közeledik. Ez az időszak nagyon alkalmas arra, hogy az Inzia folyó közelében meglapuló apró falvakat végiglatogassam. Aki követi itt a keskeny gyalogösvényt, az gyakran találkozik patakokkal és a szavannában szétszórta mocsaras foltokkal, burjánzó őserdővel és meredek dombokkal, de kocsitúlant. Ha patakot vagy mocsaras területet keresztesz a gyalogösvény, a környék lakói a legtöbb helyen fatörzseket fektettek a víz vagy a hasig érő sár fölé. Átkelés közben néhányszor elveszítettem az egyensúlyt, vagy pedig csizmám talpa megcsúszott a fatörzson. Így azután volt alkalmam a víz meg a sár mélységét személyesen megtapasztalni. Ilyen környéken díszileg Ngulungu, ahol ma rámköszönt a fölkelő Nap. A falu nagyon kicsi, de ha itt két kunyhó megjelenik a láthatáron, azt már „bwala”, vagyis falu névvel tisztelik. Ngulungu néhány évvel ezelőtt közvetlenül az Inzia folyó mellett foglalt helyet. A szűnyogok miatt a falu lakói elhagyták a folyó partját, és körülbelül egy kilométerrel távolabb, a szavannában ütöttek tanyát. Ide is ellátogatok minden évben, hiszen itt is emberek élnek. Evenként közülük is megjelennek nálam háromszor-négyszer központi állomáshelyemen, hogy együtt ünnepeljék a karácsonyt, húsvétot, Nagyboldogasszonyt és a mindenszenteket.

Mise után megkereszteltem egy csecsemőt. A falu főnöke megkínált lukuval és pálmaborral. A luku nem más, mint forró vízzel összekevert manióka liszt. Nehéz mint a sár. Ritka az a fehér ember, aki meg tud barátkozni vele. — Két kísérőmmel a következő helység, Kiseleti felé vettem az irányt. Hogy a mocsaras terület fölét fektetett fatörzseken el ne vesztsem az egyensúlyt, két hosszú botot kerestem. Szerencsésen átjutottam a mocsáron. Csak az utolsó lépésnél követtem el hibát. Amikor leléptem a fatörzsről, azt hittem, hogy eléggé szilárd a talaj. Tévedtem. — Délelőtt 11 óra felé érkezünk Kiseletibe. A falut elsősorban két férfi és három kunyhó képezi. Az asszonyokat és gyerekeket nem szoktuk számolni. Ha valaki meg akarja tudni az asszonyok számát, akkor annak egyszerűen meg kell számolnia, hogy hány maniókaszárító polc van a kunyhók közelében. Ahány polc, annyi asszony. Az asszonyok száma nemcsak a polcok számától függ, hanem a férfiak anyagi helyzetétől is. Aki ügyesebb vadász és több a pénze, az több asszonyt is tud szerezni. Ismerek egy idős főnököt, akinek például tizenöt felesége van. — Megérkezésem után az Inzia folyóhoz mentem, hogy a csizmámról meg a nadrágomról lemossam a sarat. A folyó partján leültem a jó hideg vízben. Beljebb nem tanácsos menni a krokodilusok meg a vízilovak miatt. Szívesen üldögéltem volna estig is a vízben, de hát nem a víz miatt jöttem Kiseletibe. Visszamentem a kunyhókhoz, és a hátizsákomból elővettem a breviáriumot. A környék csendes volt. Egyik kísérőm, Kikola visszavonult egy kunyhóba aludni, a másik kísérőm, Dávid meg a helybeli fiúk és lányok halászni mentek. Az asszonyok ültetvényeiken dolgoztak. Csak a két férfi pipázott mellettem. A délután folyamán az egyik férfi elkísért Ndunduba. Ez is egy kis település az Inzia folyó partján. A falu lakói barátságosan fogadtak. Megajándékoztak egy kakassal. Késő délután, mikor visszaérkeztem Kiseletibe, lassan hazaszállingóztak az asszonyok és a gyerekek. Akik a gyerekek közül már első áldozáshoz járultak, győnni jöttek. A faluban található egy tédrgig érő kis kerek asztal is. Ez töltötte be az esti mise alatt az oltár szerepét. Mise alatt Dávid a dobot verte, a gyerekek pedig lelkesen énekeltek. — Az egyik kunyhóban egy fülkét bocsájtottak rendelkezésemre éjszakára. A kunyhóban tüzet raktak, hogy a füst elűzze a szűnyogokat.

Szept. 11. Vasárnap van. Ndundu és Ngulungu lakói is képviseltették magukat a szentmisén. Összesen körülbelül huszonötven voltunk. Egy asszony elkészítette számomra a kakast, amelyet tegnap Ndunduban kaptam. Az itteni illem és szokás szerint egyedül kellett kezdenem az evést. Ilyenkor más nem tartózkodhat a kunyhóban. Még az ajtót is becsukják. Utánam két kísérőm és a férfiak következtek, majd a szomszéd faluból érkezett két asszony és gyerekek fogyasztották el, ami a lukuból és a kakas-

ból megmaradt. Még a délelőtt folyamán vettük hátizsákjainkat, és folytattuk az utat a következő faluba, Kakandába. A hátizsák, a hőség és a meredek dombok kifárasztottak. A faluba érkezve jól esett leülni egy narancsfa árnyékában. Estig böven jutott idő az imádkozásra meg az alváásra is. Megvártam, míg a falu lakói éhségüket lukuval csillapították. Először a tyúkok foglaltak helyet a fejem fölött a narancsfán. Utána gyülekeztek körülöttem a falu lakói, hogy esti misével vegyünk pontot a napra. A fiatalok még táncolt egy kicsit a tam-tam tüzes ütemére, aztán ők is elcsendesedtek.

Szept. 12. Valamikor egy tanárom kérdezte Esztergomban: „Tudják kérem, hogy a gyógyszerárak cégtábláján miért látható gyakran egy kígyó? Nem. Hát azért, mivel ott a gyógyszerek a betegeket kígyó gyítják.” Ezt juttatta eszembe a mai nap. Engem is kigyógyíthatott volna az a kígyó, amelyet reggelire fogyasztottam. De nem gyógyított ki. Egyre erősebben kezdett fájni a derekam. Talán túl hosszú ideig ültem Kiseletiben az Inzia hűsítő vizében. Néha össze kellett szorítanom a fogaimat, de befejeztem a misét, és megkereszteltem néhány csecsemőt.

Jókor jött ez a kis derékfájás, hiszen központi állomáshelyem, Kalenge már nincs messze. Minden lépés nehéz volt, de egy nap múlva két bot segítségével szerencsésen központi állomáshelyemre jutottam. A falu főnöke egy hangszeren, kimbendén játszott, amikor üdvözöltem. Lába alatt leopárdbőr terpeszkedett. A házamban hűsleges macskám, a zuhanyozó alatt pedig egy magányos skorpió várakozott rám.

Pálincás István SVD

NGILEKIRO, EGY EURÓPÁBAN MŰKÖDŐ AFRIKAI MISSIONÁRIUS HATODIK JELENTÉSE PÜSPÖKÉNEK

Ausztria, 2101. január elsején

Kedves Püspök Testvér!

„Afrikai falunk” igazán gyönyörű lett, köszönöm Neked. Éppen annyi családot, gyereket és nagymamát küldtél, amennyi szükséges. És igen jól is érzik itt magukat. Ha a tér alatt nem robogna el minden öt percben egy földalatti, azt hihetnék, otthon vagyunk. Szép kunyhók, szavannafű, kerek falutér, műhelyek, fogadószoba a látogatóknak és óvoda, ahol Kuki nagymama már hűsz fehér gyerekeknek mond mesét. No meg persze a templom, ahol minden nap imádkozva és táncolva tartjuk istentiszteletünket. Csak a pálmákat kell november végén megint visszavinni a melegházba. Kint mégis csak hideg van.

Vártam, hogy kíváncsiságuk és szenzációéhségük majd hozzánk húzza az embereket, ez is volt a titkos vágyam, hogy lássák, milyen vidáman élünk, és egyszer talán föltegyék maguknak a kérdést: milyen erő mozgatja ezeket a feketéket, sőt talán maguk is megkívánják ennek az örömnak a megízlelését. De hogy ennyien jöjjenek, azt mégsem vártam. Már első nap valóságban megharagták a falut, és csaknem összetiporták az asszonyokat meg a gyerekeket. Három napra be kellett csuknunk, és mindent rendbehozunk. A gondnok persze előre figyelmeztetett, hogy köteleket kellene kifeszíteni, mint Schönbrunnban. „Mit gondol — mondta —, milyen állapotban lenne ma Ferenc József ágya kötélkorlát nélkül? Még jobb lenne vizesárok.” Rémület fogott el. „Nem vagyunk ragadozó állatok!” „Ti nem — felelte —, de a publikum.” Úgy látszik, ismeri honfitársait.